

«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

**МАТЕРІАЛИ
XIV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

За загальною редакцією д. е. н., професора М. Є.
Рогози, Г. В. Карнаухової

(м. Полтава, 12–13 грудня 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2024**

Соколова А.М., Рубан В.В. АДАПТИВНІСТЬ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ УКРАЇНИ.....	238
Харазішвілі Ю.М., Ляшенко В.І., Рогоза М.Є. СИСТЕМА ІНДИКАТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ	241
Цвілий С.М. ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ.....	244
Секція 4. Кооперація, мале та середнє підприємництво: розвиток, соціально-економічні проблеми, перспективи.	248
Alisa Dudenko IMPACT OF EU POLICIES ON MARKETING STRATEGIES OF LITHUANIA BUSINESS	248
Богацька Н.М. МЕХАНІЗМ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	255
Зима М.О. СТАН ТА ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	258
Кравчук Н.О., Сліпко Ю.С., Бучко С.М. НАПРЯМИ ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	261
Левковець Н.П. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	264
Палига А.В., Бурбела А. Л. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДГОТОВКУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	266
Перебийніс В. І., Федірець О. В., Вітрюк Н. М. УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ, ПРИНЦИПИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ	268
Питель Л.Д., Муха Р.А. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ НА РИНКУ РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	274

практикою для підприємств, які прагнуть зміцнити свій бренд і вийти на міжнародну арену з позитивною репутацією.

Останніми роками все актуальнішим стає формування партнерств та кооперацій між різними суб'єктами підприємництва — великими компаніями, малим і середнім бізнесом, стартапами, а також міжсекторальна взаємодія з органами влади, громадськими організаціями та науковими установами. Така співпраця сприяє обміну знаннями, швидшому поширенню інновацій, зниженню вартості впровадження сталих технологій та створенню цілісних галузевих екосистем, які допомагають бізнесу бути гнучкішим і стійкішим.

Зрештою, сталий розвиток стає фундаментальною основою формування майбутніх стратегій підприємництва. Інтеграція економічної, соціальної та екологічної складових дозволяє бізнесу не лише збільшити власну цінність, але й позитивно впливати на суспільство, зміцнюючи довіру та забезпечуючи гармонійний баланс між зростанням, розвитком людського капіталу та збереженням довкілля. Такий підхід відкриває можливості для довгострокового успіху, адже відповідає викликам часу та формує новий тип корпоративної відповідальності, що є запорукою процвітання у глобальному контексті.

Список використаних джерел

1. Організація Об'єднаних Націй. Перетворюємо наш світ: Порядок денний у галузі сталого розвитку на період до 2030 року : резолюція Генеральної Асамблеї ООН A/RES/70/1 від 25 вересня 2015 р. – Нью-Йорк : ООН, 2015. – 41 с.
2. Principles for Responsible Investment (PRI). What are the Principles for Responsible Investment? – London : PRI, 2020. – <https://www.unpri.org/pri>

Соколова А.М., Рубан В.В. АДАПТИВНІСТЬ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ УКРАЇНИ

А.М. Соколова, к.е.н., доцент

В.В. Рубан, магістр

Полтавський університет економіки і торгівлі

АДАПТИВНІСТЬ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ УКРАЇНИ

Банківський сектор є ядром фінансової системи та потужним важелем економічного розвитку країни, забезпечуючи фінансову стабільність,

стимулюючи інвестиції та підтримуючи функціонування головних галузей економіки будь-якої країни, зокрема України, особливо в умовах війни. Попри значні виклики, спричинені бойовими діями, економічним тиском і фізичними руйнуваннями інфраструктури, вітчизняні банки продемонстрували стійкість та адаптивність. Зокрема, завдяки чіткій політиці регулятора (Національного банку України), який заздалегідь підготувався до можливих криз, оперативно сфокусувався на пріоритетно визначених стратегічних заходах: підтримки ліквідності банків, впровадження інструментів для стабілізації курсу гривні, застосування можливостей цифровізації та інноваційності тощо.

Варто відмітити, що зі всієї сукупності фінансових установ фінансового сектору України, банківські установи активно впроваджують цифрові технології, що дозволяє надавати послуги навіть у складних умовах. Так, мережа «POWER BANKING» стала вирішенням для підтримки клієнтів під час блекаутів [1]. Завдяки генераторам, павербанкам та супутниковому інтернету, банки забезпечили доступ до платежів та зняття готівки навіть за відсутності електропостачання. Зокрема, зростання популярності мобільних додатків, онлайн-банкінгу та безконтактних платежів значно посилило адаптивність сектору.

Попри скорочення кількості банківських установ, що частково викликано злиттями чи припиненням роботи окремих банків, через належність частки їх капіталу російським акціонерам, загальна система стала ефективнішою (рис. 1). Вживання найсильніших гравців допомогло зосередити ресурси для обслуговування клієнтів і розвитку нових технологій.

Аналіз тенденцій з 2019–2023 рр. показав зростання за всіма основними показниками банківського сектору: активи та зобов'язання збільшилися майже вдвічі, капітал зріс на 48,5 %, в тому числі і за 2022–2023 рр. Водночас, у 2022–2023 рр., після початку повномасштабного вторгнення РФ, відбулося незначне скорочення кредитного портфеля – на 0,8 % або 8,5 млрд грн, зокрема на 1,1 % за 2022 рік.

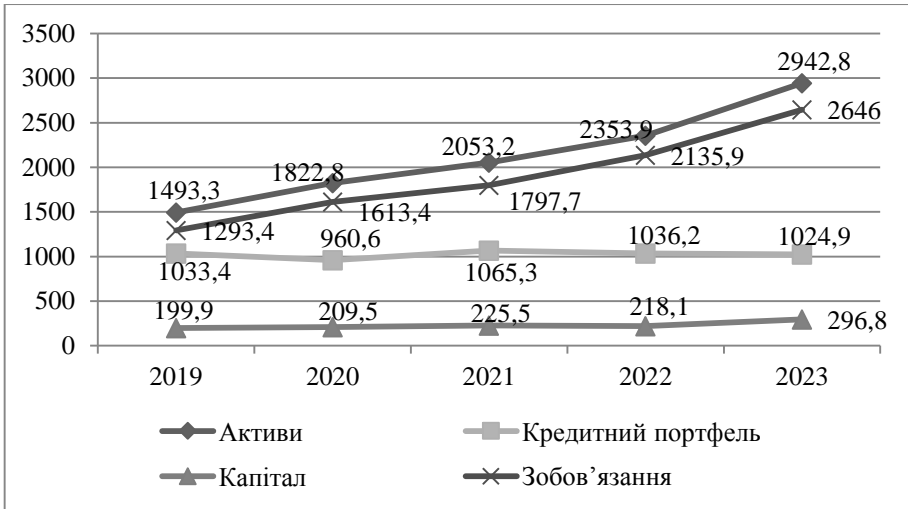

Рис. 1. Динаміка показників діяльності банківських установ України за 2019-2023 рр., млрд грн

Джерело: [складено авторами на основі джерела 2]

Активи банків, як один із ключових індикаторів розвитку банківської системи, залишаються основою їхніх доходів. Попри зменшення кількості банківських установ в Україні, обсяги активів демонструють стабільне щорічне зростання, що свідчить про посилення концентрації банківського сегменту.

Тобто, незважаючи на воєнні виклики, банківська система зберегла свої позиції, що і підтверджує динаміка показників діяльності.

Банківський сектор надає фінансування для малого та середнього бізнесу, аграрного сектору та підприємств, що забезпечують обороноздатність країни. Прикладом є програми кредитування зі зниженими відсотками або державними гарантіями, що стали рятувальним полем для багатьох підприємств.

Обґрунтовано продумані дії керівництва банків, такі як підтримка своєчасних виплат заробітних плат, пенсій і соціальних допомог, сприяли зростанню довіри громадян. Українці, порівняно з фінансовою світовою кризою 2008 р., почали більш зважено користуватися банківськими послугами і навіть активно, незважаючи на ризики, що свідчить про підвищення фінансової грамотності, зокрема завдяки ініціативам НБУ [3].

Таким чином, попри війну, банківський сектор України демонструє стійкість завдяки продуманій політиці, моніторингу і активному впровадженню успішних досвідів закордонної фінансової практики, зокрема, у сфері управління ризиками та кібербезпеки, використанням цифрових технологій та продукуванням власних розробок завдяки можливостям цифровізації, продуманому стратегічному плануванню і здатності адаптуватися до найскладніших умов. Зазначені переваги, не лише сприяють зміцненню економіки та довіри клієнтів, але й забезпечують реалізацію принципів фінансової інклюзії, а саме: доступ громадян до фінансових послуг, що є критично важливим для функціонування суспільства.

Список використаних джерел

1. POWER BANKING. *Національний банк України*. URL: <https://power.bank.gov.ua/>
2. Статистика фінансового сектору. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial#2fs>
3. Центр фінансових знань «Талан». URL: <https://talan.bank.gov.ua/>

Харазішвілі Ю.М., Ляшенко В.І., Рогоза М.Є. СИСТЕМА ІНДИКАТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ

Ю.М. Харазішвілі, д.е.н., с.н.с., академік АЕНУ,
Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ
Національний інститут стратегічних досліджень, м. Київ
В.І. Ляшенко, д.е.н., проф., академік АЕНУ,
Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ
М.Є. Рогоза, д.е.н., проф., академік АЕНУ.
Полтавський університет економіки і торгівлі, м. Полтава

СИСТЕМА ІНДИКАТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ

Сьогодні у світі відсутня єдина загальноприйнята система індикаторів сталого розвитку. Комісією ООН зі сталого розвитку після конференції ООН в Ріо-де-Жанейро розроблена система індикаторів, яка відображає соціальні, економічні, екологічні та інституційні аспекти сталого розвитку – 132 індикатори, об'єднані в індикатори рушійної сили, стану та реагування [1].